

LUMPEENLEHTI

**Vilja Schepel:
Lisää maalais-
järkeä asumiseen**

Lue uusin
asiakaslehtemme
tästä!

Lasitettu terassi ja parveke hyötykäyttöön • Nyt talkoillaan tortilloita
Näin sähkön hinta vaikuttaa sähkölaskuun • Sähkönsäästövinkkejä talven varalle

Energiahuolto on turvattava

Yhteiskunnan tehtävä viimeiseen saakka on turvata lämmön, valon ja ravinnon kohtuuhintainen saanti kaikille yhteiskunnan jäsenille. Energia-markkinaa on rakennettu kolmekymmentä vuotta vapaan kilpailun periaatteella. Nyt luottamus energiamarkkinoiden toimintaan on järkkynyt. Sähkön hinta on moninkertaistunut muutaman kuukauden aikana. Sähköenergia on välttämätöntä niin kodeissa kuin yrityksissäkin. Meillä ei ole mahdollisuutta olla ilman sähköä, mikä johtaa kohtuuttomaan tilanteeseen.

Tulevasta talvesta tulee vaikea. Vaikka sähkön hinnat ovat nousseet, ja ajoittaiset sähkökatkot sähkön riittämättömyyden vuoksi ovat nekin nyt hyvin mahdollisia, tulemme kuitenkin selviämään tästäkin talvesta. Se on varma. Etsimme jatkuvasti ratkaisuja, kehitämme toimintaa ja keinoja, joilla myös asiakkaamme selviäisivät paremmin haastavista olosuhteista. Niitä on koottu avuksesi tähänkin julkaisuun.

Mutta mikä meidät on vienyt yhä pahenevaan kriisiin energianhuollossa? Mikä siihen on ratkaisu? Miten turvaamme energianhuollon? Millä keinoilla me selviämme? Lue lisää s. 6–7.

*Markus Tykkyläinen
toimitusjohtaja, Lumme Energia Oy*

lumme-energia.fi

Facebook
@LummeEnergia

Instagram
@lummeenergia

LinkedIn
@LummeEnergia

Twitter
@LummeEnergia

LUMPEENLEHTI
3/22

**LUMME ENERGIAN
ASIAKASLEHTI 3 • 2022**
ISSN 2489-5253

Asiakaspalvelu 24/7
0800 90110

Puhelut 0800-alkuisiin palvelu-
numeroihin ovat maksuttomia.

PÄÄTOIMITTAJA
Jaana Kettunen,
Lumme Energia Oy

JULKAISIJA
Lumme Energia Oy

OSOITE
Prikaatinkatu 3 A,
50100 Mikkeli

TUOTANTO
Mainostoimisto Selekti Oy

4

SÄHKÖNSÄÄSTÖVINKKEJÄ TALVEN VARALLE

Hyvät keinot ovat tarpeen monelle sähkölämmittäjälle. Miten voisi varautua pakkaskauteen ja säästää sähköä?

8

LISÄÄ MAALAI SJÄRKEÄ ASUMISEEN

Vilja Schepel kannustaa kierrättämään, korjaamaan ja kunnioittamaan vanhaa rakennusperinnettä.

10

MUUNNA KOLKKO ULKOTILA OLOHUONEEKSI

Ota lasitettu parveke tai terassi hyötykäyttöön sähköistyksellä ja sisustusvinkeillä.

18

KUUMUUTTA AURINKO- PANEELIMARKKINOILLA

Aurinkopaneelien kysyntä on kevästä lähtien kasvanut räjähdysmäisesti.

27

SÄHKÖPULA – PITÄÄKÖ SIIHEN VARAUTUA?

Uutisointi sähköpulasta voi tuntua uhkaavalta. Vaikka tilanne toteutuisikin, asiaan on varauduttu perusteellisesti sähkönjakelussa.

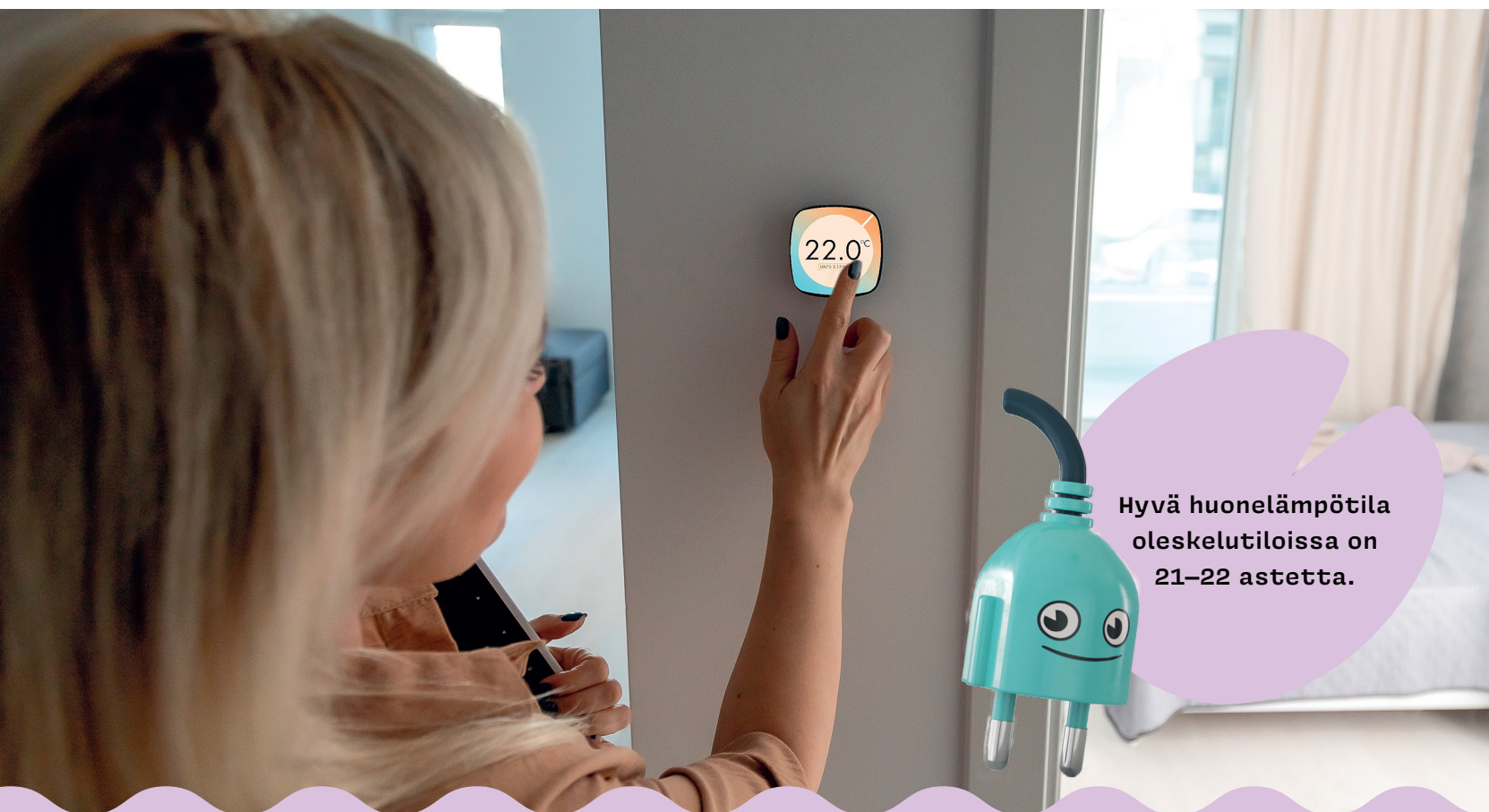
Oletko jo
hyödyntänyt kaikki
etusi Lumme Energian
asiakkaana?

Lue lisää

LUE MYÖS

- AJANKOHTAISTA
- KESTÄVÄT & KÄTEVÄT
- ENERGIAA-SIVUILLA
- ANNA PALAUTETTA MEILLE

Hyvä huonelämpötila
oleskelutiloissa on
21–22 astetta.

SÄHKÖNSÄÄSTÖVINKKEJÄ TALVEN VARALLE

Hyvät keinot ovat tarpeen monelle sähkölämmittäjälle, sillä sähkön hinta tuskin laskee nopeasti tulevallakaan lämmityskaudella. Miten voisi varautua pakkaskauteen ja säästää sähköä lämmityksessä?

Viime talven pakkaskauteen osunut sähkön hintapiikki teki lovea monen sähkölämmittäjän talouskas-
saan. Etenkin silloin, jos sähkösopimus perustuu suoraan sähköpörssin hintaan, kuukauden sähkölasku voi nousta korkeaksi. Sähkön hinta tulee vaihtelevaan ja lämmityskauteen on hyvä varautua. Mitä on tehtävissä, kun talossa on suora sähkölämmitys?

Laske huonelämpötilaa

Nopeimmin säästää lämmityskuluissa tulee huonelämpötilaa alentamalla. Sähkölämmitysjärjestelmää ja huonelämpötiloja säätämällä voit pienentää lämmityskustannuksia huomattavasti, jopa

30–40 prosenttia, ilman suuria remonteja. Laskemalla huonelämpötilaa yhdellä asteella säästät lämmityskuluissa 5 prosenttia. Seuraa lämpötiloja huonelämpömittarilla huonekohtaisesti. Hyvä huonelämpötila oleskelutiloissa on 21–22 astetta. Varastotiloissa riittää 15 astetta.

Hanki ilmalämpöpumppu tai kaksi

Ilmalämpöpumppu on hyvä kaveri suoralle sähkölämmitykselle. Motivan mukaan lauhana talvena 40–60 prosenttia pien-
talon tarvitsemasta lämmöstä voidaan tuottaa ilmalämpöpumpun avulla. Siitä kannattaa talvisaikaan puristaa kaikki hyöty irti. Kun säädät patterit muutaman

asteen ilmalämpöpumpulle asetettua tavoitelämpötilaa alemmaksi, pumpulle jää tilaa lämmittää. Sokkeloissa tiloissa ilma tosin kiertää huonommin, ja eri kerroksiin on paras hankkia erilliset laitteet. Lisäksi saat palkinnon kesällä, kun voit säätää ilmalämpöpumpun viilentämään kuumaa huoneilmaa hellepäivinä.

Lämmitätkö tiloja turhaan? Olisiko aika uusia patterit ja termostaatit?

Vaihtamalla sähköpatterit ja termostaatit voit laskea talon kokonaisenergiankulutusta jopa 10 prosenttia ja lämmitysenergian kulutusta 20 prosenttia. 1980-luvulla tai sitä aiemmin asennetut

patterit kannattaa vaihtaa uusiin, nykyaikaisiin pattereihin. Uusilla lämmittimillä lämpötilaa voidaan ohjata keskitetysti ja langattomasti.

Tarkka lämpötilan säätö säästää selvää rahaa lämmityskuluissa. Keskitetyillä ohjausjärjestelmillä lämpötilapudotuksia voi tehdä valituissa huonetiloissa tai koko talossa poissaolojen aikana.

Vanhoissa, massiiviseen betoniin upotetuissa lattialämmityksissä lämpötilan pudotuksella saavutetaan säästöä, jos pudotusjakso kestää vähintään viikonlopun ajan.

Hyödynnä varaavat tulisijat ja polta puuta pakkasella

Kun ainakin vanhempien ilmalämpöpumppujen teho alkaa kovimmilla pakkasilla hiipua, on hyvä laittaa puuta pesään varaavaan takkaan. Painota tulisijan käyttöä pakkasille ja lämpötilan alentamisen jälkeisiin sisälämpötilojen nostoihin. Patterien ja varaavan lattialäm-

mityksen lämpötilaa on hyvä alentaa ennen tulisijan käyttöä ja sen aikana. Puulämmityksen avulla kokonaiskulutus alenee 1 000–3 000 kWh vuodessa. Tähän tarvitaan koivuklapeja noin 1,3–4 irtokuution verran. Hanki ja varastoi kiviä polttopuuta ajoissa talvea varten.

Vetääkö ikkunoista?

Vedon tunne aktivoi nostamaan huone-lämpötilaa ja aiheuttaa turhia lämmityskustannuksia. Tarkista ikkunoiden ja ovien tiivisteet ja uusi ne tarvittaessa. Pelkätään ikkunoiden tiivistyksellä voit säästää lämmityskuluissa 15 prosenttia.

Onko lämmön talteenotto kunnossa?

Jos talossa on koneellinen tulo- ja poistoilma, vanhan ilmanvaihdon uusiminen voi tuoda uutta tehoa lämmitykseen. Uudet ilmanvaihdonkoneet voivat yltää lämmön talteenotossa jo 80 prosentin hyötysuhteeseen, kun se vanhoissa

jää 40 prosenttiin. Jos talossa on vain huippuimuri, joka vie lämmön harakoille, poistoilmasta voi ottaa lämmön talteen käyttövesilämpöpumpulla. Sen jälkeen lämmön voi siirtää käyttöveden lämmitämiseen.

Tarkista vielä, ettei...

- ilmanvaihdonkone käy tarpeettoman suurella teholla
- tuloilmaa lämmitetään liikaa
- lämmitysvastus tai lämmön talteenotto ole tarpeettomasti päällä
- ilmanvaihdonkoneen suodatin ole likainen.

Ajoita sähkönkäyttö edullisempaan aikaan

Suoraan pörssisähkön hintaan perustuvissa sähkösopimuksissa säästö tulee suoraan omaan kukkaraan, kun sähkönkäytön voi ajoittaa edulliseen aikaan. Kulutuksen ohjauksella on muitakin hyötyjä. Se mahdollistaa ilmastoystävällisen energiantuotannon paremman hyödyntämisen. Uusiutuville energialähteillä tapahtuvaa sähköntuotantoa ei voi ajoittaa kulutuksen mukaan, sillä sähkön tuottaminen vaatii esimerkiksi tuulta tai auringonpaistetta. Kovilla pakkasilla ei useinkaan ole kumppaakaan, joten sähkön kulutuspiikkien aikana joudutaan turvautumaan fossiilisiin energialähteisiin. Oman kulutuksen ajoittaminen edulliseen aikaan on energiatehokasta ja kustannuksia säästävää. Se on myös ilmastoteko, jolla on merkitystä isommasakin mittakaavassa.

Lähde: Motiva.

Sähkömarkkinajärjestelmä on rikki – energiahuolto on turvattava

Lämmön, valon ja ravinnon saannin turvaaminen kohtuullisella hinnalla kaikille on yhteiskuntamme tehtävä. Tämän pitäisi olla niin selvää, ettei sitä tarvitsisi edes erikseen muistuttaa. Nyt energiahuolto on kuitenkin kriisissä.

Kolmekymmentä vuotta Euroopassa, Pohjoismaissa, ja Suomessa, on rakennettu vapaan kilpailun periaatteen perustuvaa energiamarkkinaa. Ohjaavana ajatuksena on ollut, että vapaa markkina ohjaa tehokkaimpiin investointeihin, ja epäillyt huolet markkinamekanismien toimivuudesta on vaimennettu luottamuksella markkinavoimien toimivuuteen.

Hyvin nopeasti luottamus energiamarkkinoiden toimintaan on kuitenkin järkkynyt. Sähkön markkinahinta sähköpörssissä on moninkertaistunut viimeisten kuukausien aikana.

Täysin avointen markkinoiden toteuttaminen tilanteessa, jossa kansalaisilla ei käytännössä ole vaihtoehtoa olla käyttämättä sähköä, johtaa kohtuuttomaan tilanteeseen. Jos kyseessä olisi ylellisyystavara, tai jokin muu ei-välttämätön palvelu, kuluttajat voisivat yksinkertaisesti jättää sen ostamatta tai viivästyttää sen hankintaa. Mutta sähkö on ruoan ohella välttämätön päivittäinen elinehto.

Mikä aiheutti energiahuollon kriisin?

Mitkä tekijät ovat johtaneet käynnissä olevaan, ja pahenevaan, kriisiin energiahuollossa? Suomi on hyötynyt vuosikym-

meniä Suomeen tuodusta edullisesta sähköstä. Suomi on tuonut Neuvostoliitosta ja sittemmin Venäjältä, käytännössä yhden suuren ydinvoimalaitoksen verran sähköä hyvin tasaisella teholla. Ruotsista ja Norjasta on tuotu edullista vesivoimaa Suomeen. Hyvin toimineen sähkön tuonnin vuosikymmeninä suomalainen sähköjärjestelmä rakentui kokonaisuudessaan riippuvaiseksi sähkön tuonnista Suomeen. Hyvinä aikoina eurooppalaisen energiamarkkinan kehitystä on ohjannut tavoite yhtenäisistä vapaista sisämarkkinoista. Viime aikoina moni Euroopan maa on harkinnut energian vientirajoituksia oman valtion energiahuollon – tai energian kohtuullisen hinnan – turvaamiseksi.

Kun riippuvuutemme energian tuonnista on suurta, on riippuvuutemme myös muiden maiden energian riittävydestä kasvanut. Koko Euroopan ajaututtua tilanteeseen, jossa energian saatavuus ja sähköntuotannon teho ovat riittämättömiä, muun Euroopan ongelmat energiahuollossa ovat nyt Suomenkin ongelmia.

Vapaan markkinamekanismin keinot eivät riitä

Tulevasta talvesta tulee vaikea. Olen varma, että hintojen noususta ja jopa ajoittaisista sähkökatkoista huolimatta tulemme selviämään tästäkin talvesta

Ratkaisevaa tulee olemaan se, mitkä ovat linjauksemme tulevaisuutta varten. Nyt on tehtävä muutos energiahuollon turvaamiseksi. Vapaiden markkinamekanismien kyky vastata tarvittavan sähköntuotannon rakentamiseen on osoittautunut riittämättömäksi. Energiakriisin keskellä ongelmien sysääminen Euroopan Unionin ilmastopolitiikan syyksi ei osu aivan oikeaan. Eurooppa juuri nyt on ikään kuin ”vanhan maailman” ja ”uuden maailman” välissä. Vanhaa olemassa ollutta sähkön tuotantoa oli ehditty sulkemaan Euroopassa nopeammin kuin uutta uusiutuvaa tuotantoa oli ehditty rakentamaan. Tämä johti haavoittuvuuteen, joka nyt on kositautunut.

Mikä on ratkaisu?

Hyvin nopeasti Suomessa on laadittava hallituskaudet ylittävä energiapolitiikka, jonka ohjaavina periaatteina ovat huoltovarmuuden turvaaminen kaikissa olosuhteissa, tuontienergian korvaaminen kotimaisilla energialähteillä, ja eurooppalaisten ilmastopoliittisten sitoumusten täyttäminen kansantalouden kannalta parhaalla tavalla. Pitkäjänteinen energiapolitiikka luo vakaan investointiympäristön niille sähköntuotantoinvestoinneille, joita energiahuolto tarvitsee.

Markus Tykkyläinen
Lumme Energian toimitusjohtaja

Lisää maalaisjärkeä asumiseen

Teksti: Tarja Heikkilä-Leino Kuvat: Misa Kannos

Huvila ja Huussi -ohjelmasta tuttu Vilja Schepel kannustaa kierrättämään, korjaamaan ja kunnioittamaan vanhaa rakennusperinnettä. Luonto, energian säästäminen ja ilmastonmuutoksen hillitseminen ovat Viljalle tärkeitä asioita. Luonnossa liikkuminen on paras keino nollata stressaantunut mieli.

Vilja Schepelin erikoinen sukunimi herättää mielenkiintoa hänen sukujuuriaan kohtaan. Ne juontavatkin isän kautta Hollantiin.

– Isän äiti oli suomalainen sairaanhoitaja, joka talvisodan aikana tapasi hollantilaisen rintamakirurgin, perusti perheen ja muutti Hollantiin. Kesäisin perhe vieraili usein Suomessa. 1970-luvun alussa isä osallistui kansainväliselle työleirille Lapissa, ihastui Suomeen ja muutti asumaan pysyvästi tänne äitinsä kotimaahan, vaikka ei osannut kieltä. Pian hän pääsi opiskelemaan agronomiksi, kertoo Vilja sukunsa tarinaa. Ulkomalaiset eivät saaneet siihen aikaan omistaa maata. Siksi Viljan isä, Ilmari, muutti valmistuttuaan vuokratilajelijäksi Valamon luostariin Heinävedelle Viljan ollessa pieni. Luonnonmukaisen viljelyn uranuurtajana ja puolestapuhujana tunnettu Ilmari Schepel harjoitti luomutuotantoa ja kasvatti lampaita Valamossa.

– Meillä oli silloin 200 lammasta, ja kesäisin myytiin turisteille mansikoita, hymyilee Vilja. – Heinävesi oli hieno paikka. Ihmiset olivat mukavia, asiat lutviuivat ja huumoria oli aina mukana.

Mökkiremontteja ympäri Suomen

Käytännöllisyys on periytynyt isältä tyttärelle. Viljan yritys, Finnralia Oy, on keskittynyt remontointiin ja korjauskäsitelmiseen.

– Yritys tuli kuvioihin mukaan 10 vuotta sitten tavattuani David Myersin. Meillä oli samanlainen suhtautuminen työhön ja sen tekemiseen. Me rakastamme haasteita ja heittäydymme. Yritys on yhteinen ja vapaa-aikaa vähän. Onneksi meillä on ollut mukavasti töitä koko yrityksen historian ajan.

Molemmat yrittäjät ovatkin tulleet suomalaisille tutuiksi Huvila ja Huussi

-ohjelmasta: Vilja remonttikoordinaattorina ja David työtä pelkäämättömänä rakentajana. Katsojaakin joskus hirvittävät valtava tekemisen meininki ja työtahti, jolla valmista tuntuu tulevan hetkessä. Lopputulos on silti aina upea.

– Aikataulut ovat tiukat, ja monta palloa on ilmassa. Mutta meillä on huikea tiimi töissä. Kaikki puhaltavat yhteen hiileen ja työnteke on hauskaa, vaikka yllätyksiäkin joskus tapahtuu. Korjauskäsitelmäminen, tv-tuotanto ja suomalaiset, joskus pitkään hoitamattomina olleet mökit ovat haastavia yhteensovittavia, mutta kaikesta selvittää, kertoo Vilja.

**Vilja Schepel
kertoo tulevissa
asiakaslehdissä ja
energiansäästöviikolla
lisää vinkkejä energian
säästämiseen ja
energiaremontointiin.**

Vihreät asiat lähellä sydäntä

Kuinka tärkeitä asioita ilmastonmuutos, energiatehokkuus ja energian säästäminen ovat?

– Todella tärkeitä asioita. Pienestä pitäen olen suhtautunut niihin vakavasti, kiitos vanhempieni. Energiatehokkuus korostuu rakentamisessa tällä hetkellä vahvasti. Vähän pelottaa, että kodeissa aletaan tehdä samoja virheitä kuin 1970-luvun energiakriisin aikana. Lisäeristämisen tilkitään kaikki tärkeät ilmarat, tukitaan ilmanvaihto, tehdään taloista umpioita ja unohdetaan rakennuksen fysikaalisuus ja asumisterveys. Sukkahousuja on vuosien mittaan revitty korvausilmaventtiileistä paljon, huokaa Vilja.

– Kannattaa myös miettiä, miten voisi itse tuottaa käyttöönsä energiaa.

Kierrätyksessä ja säästämässä Viljalla on pitkät perinteet jo työn puolesta. Aikoinaan ura Oranssi ry:ssä rakennustyöpajan ohjaajana ja Oranssi Asunnot Oy:llä isännöitsijänä, toimitusjohtajana ja projektinvetäjänä opetti tarkkaa materiaalien käyttöä. Päinvastoin kuin rakennuslalla nyt, yhdistyksen aikana työ ei niinkään maksanut mutta materiaalit kyllä.

– Me kierrätimme jo silloin paljon. Puset keittiökaapit voi tuunata, vessanpöntön saa kuntoon vaihtamalla tiivisteet. Onneksi nyt sosiaalinen media antaa jatkuvasti hyviä vinkkejä kierrättämiseen, miettii Vilja.

Mitä vinkkejä antaisit energiaremonttia miettivälle?

– Ilmanvaihto on todella tärkeä asia. Jos vanhassa talossa tukitaan korvausilmaventtiilit ja esimerkiksi sytytetään takka, se tarvitsee happea ja repii sitä väärästä

paikoista: lattian rakosista ja kellarista ja ties mistä. Silloin tulee helposti vedon tunne ja lämmitys valuu hukkaan. Teet myös karhunpalveluksen itsellesi poistamalla raittiin ilman sekä itseltäsi että takalta.

Viljan mielestä vanhojen talojen rakennustekniikkaa kannattaa kunnioittaa. Siihen kannattaa myös tutustua kunnolla, etenkin jos ostaa vanhan talon. – Korjaaminen voi muuttua rakennusvirheeksi, jos käytät väärää materiaalia. Esimerkiksi lateksilla maalaaminen estää hirsiseinän ja vanhanaikaisen ilmaratottoman puurankaseinän hengittävyys. Silloin maali ei pysy ulkoseinässä vaan hilseilee ja irtoilee paloina pois.

– Asumisessa on hyvä ottaa maalaisjärki käyttöön. Vanha kansa tiesi, että talosta täytyy pitää huolta jatkuvasti eikä vain tehdä isoa remonttia 20 vuoden välein. Paljon voi tehdä itse, ja jokainen osaa, painottaa Vilja.

Mistä itse saat energiaa, Vilja Schepel?

– Vapaa-aikaa on vähän, mutta kyllä koiran kanssa kävely metsässä tai parhaimmillaan veden äärellä nollaa kiireisimmänkin päivän. Jos päivä on ollut todella tiukka, aloitetaan rauhassa ilman musiikkia ja sen jälkeen mennään musiikin tahdissa. Talvella avannossa kehosta kaikkoavat viimeisimmätkin stressipesäkkeet.

Muunna kolkko ulkotila olohuoneeksi

Ota lasitettu parveke tai terassi hyötykäyttöön sähköistyksellä ja sisustusvinkeillä.

Teksti: Pirjo Tiihonen
Kuvat: Plantagen, Konstsmide

Onko lasitettu parvekkeesi tai terassisi kolkko ja kylmä suksien, polkupyörien ja ylimääräisen tavarän säilytyspaikka? Entä jos sisustaisitkin siitä

lämpimän oleskelutilan, jossa on suloista kietoutua vaikka äänikirjan ja kahvikupin kanssa tyynykasan ja huovan suojiin nauttimaan alkusyksyn pimeistä illoista?

Lasitettu parveke tai terassi on helpompi sisustaa kuin avoin, säiden armoilla oleva ulkotila. Siksi kalusteissa ja tekstiileissä voi suosia myös arempia luonnonmateriaaleja, ja tilasta pystyy luomaan persoonallisen huoneen. Huomioi tilan käyttötarkoitus sen mukaan, kaipaako etätyöpistettä vai perheen ruokailutilaa.

– Lasitetun parvekkeen tai terassin parveketuolit ja -sohvat sekä pöydät voivat olla esimerkiksi puuta tai rottinkia metallin tai polyrottingin sijaan. Tekstiilit, tyynyt ja viltit tuovat parvekkeelle ja terassille pehmeyttä ja lämpöä, innostaa Sisustussuunnittelu Emilia Karenina -yri-

tyksen sisustussuunnittelija ja muotoilija Emilia Åman.

Hän ennustaa, että syksyllä tekstiilien värit muuttuvat kesäisen kirkkaista väreistä tummempiin, luonnonläheisiin sävyihin, kuten beigeen ja tummanvihreään.

– Muutenkin sisustuksessa näkyvät luonnonläheisyys ja luonnonmateriaalit, kuten pellava, puuvilla ja sisal, kertoo Åman.

Rouheus ja eläväpinnaiset tekstuurit, kuten hapsut, tupsut ja vohvelikankaat, ovat nyt suosittuja esimerkiksi tyynyissä ja vilteissä.

– Käsityöläisyys näkyy nyt sisustuksessa muun muassa itse tehdyissä kynttilöissä, makramee-amppeleissa ja virkatuissa matoissa ja tyynynpäällisissä.

Luova sisustaja ottaa käyttöön myös vanhat, kauniisti patinoituneet esineet, kuten puulaatikot, kuluneet puupenkkit tai vanhat kattilat. Muista myös poron ja lampaantaljat ja keinomateriaalista valmistetut pörröpeitot!

Kasveilla kotoisuutta, valoilla tunnelmaa

Ruukkuihin istutetut kanervat, koristekaktajat ja krysanteemit tuovat kotoisuutta. Niissä on syksyyn sopivia lämpimiä, punertavia ja vihreitä sävyjä. Istutuksessa yhden korkean kasvin, esimerkiksi tuijan, ympärille sopivat matalat ja roikkuvat muratit. Muratit kestävät myös pientä pakkasta.

– Kun kukat ja kasvit sitten syksyn edetessä lakastuvat, tuo parvekkeelle tai terassille ulkovalosarjoja, kynttilöitä ja lyhtyjä. Valosarjoja voi ripustaa esimerkiksi kattoon, kasvien ympärille ja köynnöskasveille tarkoitettuihin puuritilöihin.

– Tai kieputa valosarja vaikka lyhdyn sisään. Nyt suosittuja ovat esimerkiksi valosarjat, jotka matkivat hehkulamppuja.

Paristokäyttöiset valosarjat eivät tarvitse sähköpistoketta. Led-kynttilät taas ovat turvallisia, eikä niitä tarvitse vaihtaa.

– Kotoista tunnelmaa saa myös, kun peittää lattian puulaatoilla.

Myös lämpöä eristävä terassimatto

Luonnon-
materiaalit,
kuten trendikäs
rottinki sopivat
lasitetulle parvekkeelle
tai terassille.

Syksyiseen ulkotilaan saa helposti ja edullisesti tunnelmaa lyhdyillä. Jos kaihdat aitoja kynttilöitä, paristokäyttöiset led-lyhdyt ja valaisimet ovat turvallisia.

eli termomatto lisää lasitetun terassin tai parvekkeen käyttömukavuutta. Pehmeä matto on mukava alusta jalkojen alla. Esimerkiksi Dry Step®-termomatossa on pintahuovan alla laminointi ja alapinnalla hengittävä eristepohja. Termomattoja saa yleensä joko haluttuun mittaan leikattuna tai metritavarana.

Käytä sähkötoisissa ammattilaista

Infrapunalämmittimillä ja vesi- tai öljykiertoisilla, pistorasiaan kytkettävillä lämpöpattereilla lasitetusta parvekkeesta tai terassista saa mukavan lämpimän. Ne pidentävät parvekkeen tai terassin käyttöaikaa syksyisin ja keväisin, kun säät ovat viileät.

– Ulkotilassa sähkölaitteilta vaaditaan enemmän kuin sisätiloissa käytettäviltä. Koska ulkotiloissa on aina kosteutta, laitteiden tulee täyttää sähköstandardin IP-luokituksen vaatimukset. Standardi määrittää vaatimukset sähkölaitteiden ja laitekoteloiden tiiviyydestä eli esimerkiksi sen, kuinka paljon laitteet kestävät kosteutta, kertoo **Matti Orrberg** Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto STUL:sta.

Hänen mukaansa sähkölaitteissa tulee olla vähintään valmistajan merkintä siitä, että laite soveltuu ulkokäyttöön. Laitteessa on oltava myös IP-luokitus IPX4. Orrberg neuvoo sijoittamaan infrapunalämmittimet ja lämpöpatterit kauas parvekkeen lasituksesta. Näin ne eivät vahingossa kastu sateessa, jos parvekelasi sattuu epähuomiossa jäämään auki.

– Infrapunalämmittimen paras ja turvallisin paikka on katon ylänurkassa.

Jos ulkotilassa ei ole sähköjä, siellä ei Orrbergin mukaan saa käyttää sisätiloista tulevaa jatkojohtoa. Jos jatkojohdot tuodaan sisätiloista, ne vahingoittuvat herkästi puristuessaan ovien tai ikkunan väliin tai tallomisen takia. Lisäksi sisätilan pistorasian sähkönsyöttö ei ole välttämättä riittävän tehokkaasti vikavirtasuojattu. Vikavirtasuojaus kuitenkin vaaditaan ulkotilan sähköasennuksilta.

– Maailmalla saattaa nähdä parvekkeilla vaikkapa pistorasiaan kytkettyjä aurinkopaneeleja. Meillä Suomessa ne ovat kuitenkin kiellettyjä.

Jos ulkotilaan haluaa sähkörsiat, sähköistys tulee aina jättää ammattilaiselle. Kerrostalossa tai rivitalossa sähkötyöhön vaaditaan aina myös taloyhtiön lupa, joka pyydetään isännöitsijältä. Taloyhtiöllä voi myös olla kanta siihen, kuinka paljon parvekkeen tai terassin seiniin tai kattoon saa tehdä reikiä sähkölaitteita varten.

– Sähköistyksessä kannattaa ensin selvittää sähköalan ammattilaisen arvio siitä, miten työ kannattaa tehdä ja mitä se maksaa. Jos muutoksia pitää tehdä esimerkiksi sähkökeskukseen, työ voi tulla kalliiksi.

Ulkotilan valaistus onnistuu hyvin myös ilman pistorasiaan kytkettyjä valaisimia. Silloin pattereilla tai aurinkokennoilla toimivat valosarjat ja valaisimet pelastavat. Niiden muodoissa ja malleissa on valinnan varaa moneen sisustumakuun.

Sähköpotkukelkalla potkutellaan nyt ympäri vuoden

Skick on Suomessa kehitetty ja valmistettu innovaatio, joka kulkee sekä lumessa jalaksilla että maastossa ja asfaltilla pyörien avulla. Sen voi myös taittaa kokoon ja kuljettaa mukana, vaikka perheauton takakontissa. Huippunopeus on 25 km/h, ja yhdellä latauksella isokokoinen mieskuljettajakin huristelee 40 km.

Skick-sähköpotkukelkan hinta 3 490 € (Skick).

Kesämökki talveksi kuivanapitolämmitykseen?

Kuivanapitolämmitys pitää kosteuden poissa vapaa-ajanasunnoista, varastoista, talousrakennuksista ja monista muista rakennuksista energiatehokkaasti. Ideana on pitää tilan lämpötila ulkolämpötilaa mukaillen tasolla, jossa kosteutta ei muodostu.

Pistorasian ja lämmittimen väliin tuleva kuivanapitosäädin pitää lämpötilan oikeana. Säädin käynnistyy automaattisesti, kun se kytke-
tään pistorasiaan ja kosteus- ja lämpötila-anturi on kytketty säätimeen. Käyttöohjeessa on ohjeet oikeanlaisen lämmittimen valintaan.

MoistMaster E35 BT kuivanapitosäädin (sisältää kosteus- ja lämpötila-anturin sekä kiinnikkeet) 375,00 € (MoistMaster).

Led-lamppu hämäräkytkimellä

Lamppu syttyy automaattisesti illan hämärtyessä. Kätevä lamppu ulkovalaisimeen, kestää lämpötiloja -30...+40 °C. Kanta E27 ja valovirta 810 luumenia, eli vastaa 60 watin hehkulamppua.

Hinta 8,99 € (Clasohlson).

Puristin peittoaa kaulimen tortillan teossa

Valurautainen tortillapuristin prässäa tiukemmastakin taikina-
kinasta tasaisia tortilloja, kunhan voimaa omassa ranteessa riittää. Prässi riittää halkaisijaltaan 20-senttisiin tuotoksiin.

Hinta 30,39 € (Makujakauppa).

Tortillalämmitin pitää lämmön tasaisena

Tortillalämmitin pitää tortillat lämpöisinä paiston jälkeen. Siinä voit myös kätevästi lämmittää valmiit tortillat mikros-
sa. Laita pyyhe alle ja kansi päälle. Sopii hyvin myös esimerkiksi pita- ja naanleipien, paahtoleipien, muffinssien, lettujen, vohveleiden sekä pannukakkujen lämpimänä pitämiseen. Muovia, halkaisija 21,5 cm.

Hinta 14,90 € (Chez Marius).

*Tuotteiden hinnat ja ostopaikat ovat viitteellisiä.
Tiedot ovat elokuulta 2022.*

Mitä ilmalämpöpumppujen kylmäaineille tapahtuu?

Kysymykseen vastaamassa
Jussi Hirvonen, toiminnanjohtaja
Suomen lämpöpumppuyhdistys SULPU ry

Keväällä nousi otsikoihin EU-komission ehdotus F-kaasuasetukseksi, joka vaikuttaisi ilmalämpöpumppujen sallittuihin kylmäaineisiin. Ehdotuksessa halutaan kieltää F-kaasujen eli fluorattujen hiilivetyjen käyttö kylmäaineina kaikenlaisissa jäähdytyslaitteissa. Ne tulisi korvata luonnollisilla kylmäaineilla.

Mitä tämä tarkoittaa ilmalämpöpumpun ostajan ja käyttäjän kannalta? Millaisella kylmäaineella varustettu pumppu kannattaa ostaa? Mitä pitää huomioida? Vaikuttaako tämä vanhan ilmalämpöpumpun käyttöön tai huoltoon?

Ensinnäkin on syytä todeta, että kyseessä on EU:n komission asetusehdotus, jonka lopullinen sisältö nähdään vasta mutkikkaiden käsittely- ja lobbausvaiheiden jälkeen. EU:n ehdotus fluorattuja kasvihuonekaasuja koskevan asetuksen uusimiseksi annettiin 5.4.2022. Sen mukaan markkinoilla olevien fluorihilivetyjen (HFC) määrää rajoitettaisiin ennistä tiukemmin. Ehdotuksessa on myös laitekohtaisia kieltoja. Mikään niistä ei kuitenkaan kiellä uusia eikä käytössä olevia lämpöpumppuja.

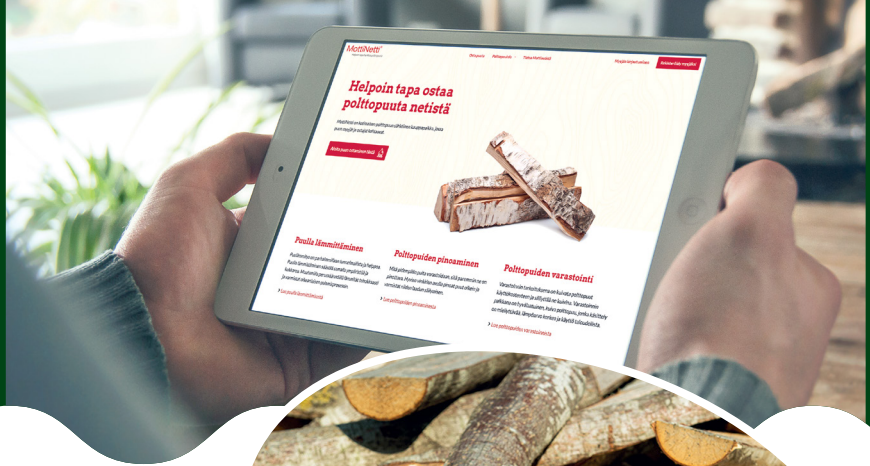
Asuntokohtaisen kokoluokan ilmalämpöpumppujen osalta ehdotus merkitsi käytännössä, että nykyisin myynnissä

olevien laitteiden R32-kylmäaine (GWP 675) olisi korvattava uusissa myytävissä laitteissa vuodesta 2027 alkaen kylmäaineella, jonka GWP on alle 150. Tällainen kylmäaine on muun muassa R290 (propani GWP < 10). Näitäkin ilmalämpöpumppuja on jo tarjolla Aasiassa ja jopa muutamassa Euroopan maassa käytössäkin. Asennuspätevyksiin ja ohjeistuksiin uudet kylmäaineet tuovat sitten aikanaan muutoksia.

Kaikilla nykyään käytössä olevilla kylmäaineilla varustetut vanhat, asennetut ilmalämpöpumput saa ja pystyy huoltamaan vuoden 2027 jälkeenkin, joten kuluttajan ei tarvitse olla huolissaan talonsa ilmalämpöpumpusta.

Myöskään ostajan ei tarvitse valita ilmalämpöpumppuaan kylmäaineen perusteella. Riittää, kun valitsee luotettavan ilmalämpöpumpun ja asiantuntevan asennusliikkeen, jolla on Tukesin myöntämä kylmäalan pätevyys.

MOTTINETTI LAAJENI KOKO SUOMEEN

Uudistunut sähköinen polttopuukauppa, MottiNetti, palvelee polttopuun ostajia ja myyjiä kaikkialla Suomessa. Polttopuun tarjoajat voivat ilmoittaa tuotteensa tarjolle haluamalleen alueelle. Ostajat näkevät myynti-ilmoitukset niiden kuntien kohdalta, joissa on tarjontaa, ja voivat tehdä puutilauksen palvelusta suoraan myyjälle.

Vakiodut tuotteet

MottiNetissä polttopuut on ryhmitelty puulajien ja pituuksien mukaan. Tuotteiden tiedoista näkyy myös, onko kyseessä käyttövalmis kuiva vai kuivumista vaativa tuore tavara. Palvelusta löytyvät las-kentakertoimet, joilla puun määrää voi vertailla eri toimitusmuotojen välillä. Vakiotuotteet selkeyttävät toimitettavan puumäärän mitoitusta ja hinnoittelua. Puiden lisäksi kauppaan liittyy usein myös toimitus asiakkaalle. Tarjolla on monia erilaisia toimitustapoja pahvi-laatikoista verkkosäkkeihin, erikokoisia suursäkkejä ja asiakkaan pihalle kipattuja kuormia. Toimitushintaan vaikuttavat luonnollisesti toimitusmuoto, kuljetus-matka ja tilattavan puuerän suuruus. Tältä osin myyjät ilmoittavat palvelussa omat hinnoitteluperusteensa, jotka ostajan on hyvä vielä varmistaa tilauksen yhteydes-sä.

Ryhtiä kaupantekoon

Polttopuun ostaja saa tekemästään tilauksesta sähköpostiinsa palvelun automaattisesti lähettämän vahvistuksen. Samansisältöinen tilaus menee puun myyjälle, joka vahvistaa toimitukseen liit-tyvät aikataulut ja yksityiskohdat suoraan ostajalle. Näin kummallakin kaupan osa-puolella on selkeät dokumentit siitä, mitä on tilattu ja mitä on sovittu. MottiNetin tehtävä on auttaa polttopuun ostajaa löytämään valitsemaltaan alueelta polt-

topuun myyjät, joilla on ostajalle sopivia tuotteita tarjolla. Kaupat tapah-tuvat kuitenkin aina suoraan ostajan ja myyjän välillä, eikä MottiNetti peri myyntiprovisiota kaupoista. Myyjillä on normaali tuotevastuu myymistään tuotteista, ja he sitoutuvat noudattamaan käyttöehtoja liittyessään palveluun.

Lähienergiaa

Polttopuun suosio lisälämmön lähteenä on kasvanut nopeasti. Se onkin oivallinen tapa tasata lämmitysenergian kulutus-huippuja ja luoda samalla kodikasta tunnelmaa koteihin. Käytön lisääntyessä polttopuukauppa on muuttunut ammatti-maisemmaksi. Monilla Mottinetti-myyjillä puukauppa yhdistyy osaksi maa- ja met-sätilojen toimintaa tai muuta puunkä-sittelyyn liittyvää yritystä. Polttopuiden käsittelymenetelmät ovat kehittyneet, mutta ala on edelleen melko työvoima-valtaista.

Osta polttopuut talveksi helposti ja hyvissä ajoin: www.mottinetti.fi

MottiNetti on Lumme Energian, Pohjois-Karjalan Sähkön, Kymenlaakson Sähkön ja Savon Voiman yhdessä kehittämä ja ylläpitämä polttopuun sähköinen kauppa-paikka. Ensimmäisen version julkaistiin jo vuonna 1998, ja se on polttopuun sähköi-senä kauppapaikkana Suomen vanhin.

MottiNetti®

Helpoin tapa hankkia polttopuuta

HALUATKO POLTTOPUUN MYYJÄKSI MOTTINETTIIN?

Onko sinulla myytävää polttopuuta?

Tuotteet on helppo lisätä MottiNettiin, ja oman kauppapaikan saat ostettua samalla kertaa palvelussa olevasta verkkokaupasta. Maksu on 100 euroa vuodessa + alv. Sillä saat ilmoittaa niin monta tuotetta kuin haluat, ja myyn-tialueesi voi olla missä tahansa Suomen alueella. Tarvittaessa ilmoituksen voi ottaa tilapäisesti pois näkyvistä, jos vaikka varasto loppuu, ja jatkaa taas sitten, kun uutta myytävää on tarjolla. Ilmoitusten sisältöjä voi myös päivit-tää aina tarpeen mukaan. MottiNetti on tehokas myyntikanava. Sivustolla on yli 100 000 vierailua vuodessa, ja myyn-ti-ilmoitukset ovat kaikkien nähtävissä 24/7. Tutustu tarkemmin palveluun ja kokeile!

www.mottinetti.fi

Nyt talkoillaan tortilloita!

Tortillojen tekeminen alusta alkaen on helppoa ja terveellistäkin, sillä niin välttyy ostotortillojen lisäaineilta. Yhdessä tekeminen on hauskaa, ja täytteissä voit hyödyntää sitä, mitä kaapista, pihalta tai metsästä löytyy ja kasvimaalta valmistuu.

Tortillojen tekemiseen ei tarvita suuria laiteinvestointeja. Taikina valmistuu tavallisessa kulhossa, sen voi kaulita ohueksi kaulimella ja paistamiseen

riittää kuiva paistinpannu. Lisää hauskuutta tekemiseen saa pienellä investoinnilla valurautaiseen tortillapuristimeen. Sillä saat tortilloista tasaiset ja sopivan talkooroolin joukon vahvimmalle.

Taikinaan voit käyttää vehnä- tai maisisjauhoja tai niiden sekoitusta. Kaulimista helpottaa, jos korvaat kolmanneksen maissijauhoista vehnäjauhoilla. Taikinan voi maustaa myös omaan makuun sopivilla mausteilla, vaikkapa kuivatulla tillillä tai muilla yrteillä.

Täytteet oman maun mukaan

Tortilloiden avulla vähennät helposti ruokahävikkiä, sillä täytteenä käy melkein mikä vain jääkaapista löytyvä. Perinteisesti tortillojen täytteenä käytetään kanan tai jauhelihan lisäksi salaattia, sipulia, tomaattia, paprikaa, guacamolea, salsaa ja cheddarkastiketta.

Nyt on hyvä aika hyödyntää tuoreita kasviksia ja juureksia, sieniä ja muita lähellä kasvaneita herkuja. Tonnikalan voi korvata luonnonkalalla ja herkkusienet kantarelleilla. Lisäksi väliin mahtuu juustoa, tofua, seitania ja vaikka riistaa tai nyhtöpossua lähiruokatorilta, kunkin oman maun ja ruokavalion mukaan. Ruo-

ka-allergioiden ja mieltymysten huomioiminen on helppoa. Kastikkeiden ja lisukkeiden avulla jokainen saa tortillastaan oikealla tavalla tulisen tai muuten omaan makuun sopivan.

Siispä tortillatalkoot pystyyn! Näillä ohjeilla pääset alkuun.

Vehnätortillat

noin 5 dl durumjauhoja
½ tl suolaa
½ dl öljyä
2 dl vettä

Maissitortillat

4–5 dl maissijauhoja
(tai 3 dl maissijauhoja ja
2 dl durumjauhoja)
½ tl suolaa
½ dl öljyä
2 dl vettä

Mittaa jauhot, suola ja öljy kulhoon. Lisää vesi ja sekoita taikina tasaiseksi. Jos taikina tuntuu liian löysältä kaulittavaksi, lisää vähän vehnäjauhoja. Anna taikinan

levätä parikymmentä minuuttia. Pyöritä taikina tangoksi ja leikkaa se kymmeneen osaan. Kauli palat jauhoja apuna käyttäen ohuiksi, halkaisijaltaan noin 18 cm:n kokoisiksi leiviksi. Paista leipiä kuumalla valurautapannulla molemmin puolin noin 30 sekuntia. Kääri leivät muovikelmuun tai pyyheliinan sisään, jotta ne pysyvät pehmeinä.

(Anna)

KOKEILE TÄYTTEEKSI:

Pikkelöity punasipuli

2 dl valkoviinietikkaa
4 rkl ruokosokeria
1 tl suolaa
½ dl vettä
1 iso punasipuli
ohueksi suikaloituna

Kiehauta liemen ainekset ja kaada lämmin liemi sipulisuikaleiden päälle. Jäähdytä ja säilytä jääkaapissa. Sipulit ovat parhaimmillaan seuraavana päivänä.

(Anna)

Puristusvaiheessa taikinapallon suojaksi riittää reunoista avattu muovipussi.

^ Sopivan paksuinen taikina levittyy tasaisesti eikä tartu suojamuoviin.

Tortillapuristin säästää kaulimisen vaivalta. Puristinta voi hyödyntää myös vaikkapa pitaleipien, pitsapohjen tai lasagnelevyjen teossa.

< Tortilla on valmis paistettavaksi.

Sienitäyte

- 1 iso sipuli
- 1 rkl voita tai rypsiöljyä
- 1,5 l suppilovahveroita, kantarelleja, torvisieniä tms. (ryöpätynä n. 150 g)
- 0,5–1 tl suolaa
- 0,5–1 tl rouhittua mustapippuria

Lisäksi täytteeseen n. 200 g kantarelli- tai yrtituorejuustoa ja tuoretta oreganoa tai muuta yrttiä. Kuori ja hienonna sipuli. Puhdista sienet ja ryöppää ne tarvittaessa. Pilko sieniä hieman. Paista sipuli ja sienet pannulla pienessä määrässä rasvaa. Mausta seos mieleiseksesi. Levitä tortillalle kauttaaltaan ohut kerros tuorejuustoa ja lisää päälle kuumaa sienitäytettä. (Myllyn Paras)

Paistetut muikut

Pyörittele peratut muikut suolalla maustetussa ruisjauhossa ja paista runsaassa voissa valurautapannulla. Laita tortillan väliin ja lisää mukaan chilimajoneesia.

Purista päälle limen mehua. Tuoreet muikut voi korvata esimerkiksi suomalaisesta järvikalasta valmistetulla Luonnonkala-säilykkeellä.

Chilimajoneesi

- 2 dl majoneesia
 - 3 rkl ketsuppia
 - 3 rkl chilikastiketta
 - 3 tl chilijauhetta
 - 2 tl hunajaa
- Sekoita aineet keskenään ja anna maustua. (Kotikokki)

Punajuuritäyte

- 3 pientä punajuurtia
- 1 pieni maustekurkku
- ½ omena
- ½ dl creme fraichea
- 1 tl omenaviinietikkaa
- riippaus valkopippuria
- riippaus suolaa

Keitä punajuuret kypsiksi (n. 40 minuuttia). Kuori jäähtyneet punajuuret. Pilko punajuuret, maustekurkku ja omena

pieniksi kuutioiksi. Sekoita kuutioihin creme fraiche, viinietikka ja mausteet. Sekoita hyvin. (Ruoka-alkemisti)

Salsa verde

- 3 ruukkua tai 4 kourallista tuoreita yrttejä (minttua, korianteria, basilikaa, persiljaa yms.)
- 1 sitruunan mehu
- 2 rkl kaprismarjoja
- 1 valkosipulinkynsi silputtuna
- 4–5 sardellifileetä
- 0,5–1 dl oliiviöljyä
- suolaa
- mustapippuria

Mittaa kaikki salsa verden ainekset tehosekoittimeen ja surauta tasaiseksi. Sardelleissa on suolaa, joten älä lorauta suolaa alkuun ainakaan paljon. Oliiviöljyn määrää voit säädellä sen mukaan, kuinka juoksevaa kastikkeesta haluat. Laita jääkaappiin tekeytymään. Voit hyvin tehdä kastikkeen jo vaikka edellisenä päivänä. Se säilyy jääkaapissa noin viikon. (Kotiliesi)

KUUMUUTTA AURINKOPANEELI- MARKKINOILLA

Joonas Kinnunen, liiketoimintapäällikkö

Aurinkopaneelien kysyntä on keväästä lähtien kasvanut räjähdysmäisesti. Toimitukset eivät valitettavasti ole aina pysyneet vauhdissa mukana meilläkään, ja siitä olemme pahoillamme.

Yhä useampi haluaa katolle tai pihalleen aurinkopaneelit. Suurimpana syynä on korkealla oleva sähkön hinta. Tuottamalla ympäristöystävällistä sähköä itse saa vähennettyä ostosähkön määrää. Aurinkopaneelit tuovat myös mukavasti tuottoa, jos sähköä ei käytä itse vaan mysen muiden käytettäväksi verkkoon.

Haasteita toimitusketjussa

Aurinkopaneelien kysyntä on kasvanut räjähdysmäisesti. Me alalla toimivat emme ole osanneet ennakoida valtavaa kysyntää ja toimitukset ovat viivästyneet. Haasteita on ollut monessa toimitusketjun vaiheessa. Tuotanto ei aina ole pystynyt vastaamaan kysyntään eivätkä tukkureiden kanssa sovitut kiintiöt ole päässeet toteutumaan. Osa valmistajista on joutunut rajoittamaan vientiä. Kuljetuksissa on ollut ruuhkaa ja ammattitaitoisista, aurinkopaneelien asennuksiin erikoistuneista asentajista on pulaa.

Myös meillä Lumme Energialla on ollut vaikeuksia hallita moninkertaistunutta kysyntää. Emme ole pystyneet palvelemaan kaikkia asiakkaitamme odotusten ja oman vaatimuksemme mukaisesti.

Aikatauluja on sovitettu uudelleen ja toimituksia on viivästynyt, mistä olemme todella pahoillamme.

Ruuhkaa puretaan

Käsi on nostettu virheen merkiksi ja korjaustoimet ovat käynnissä. Vahvistamalla resursseja pyrimme jatkossa ennakoimaan tilanteet paljon paremmin.

Ammattitaitoiset, erityisesti aurinkopaneeliin erikoistuneet asentajamme ympäri Suomea asentavat paneeleita täydellä vauhdilla niin kauan, kun jää tai lumi peittää katot. Yhden järjestelmän asennus kestää tyypillisesti yhdestä kahteen päivään, joten yhdellä asentajalla viikkoon mahtuu 3–5 asennusta.

Toivomme asiakkailtamme nyt malttia ja kärsivällisyyttä. Viiveestä huolimatta on usein parempi pysyä alkuperäisessä suunnitelmassa. Nopeammalta tuntuvia toimitusratkaisuja saatavaa löytyä, mutta ne voivat aiheuttaa ylimääräisiä kustannuksia.

Asiakastyytyväisyys on meille tärkeää

Laadukas aurinkosähköjärjestelmä on investointi, joka tuottaa tehokkaasti sähköä seuraavat 25–30 vuotta. Lumme Energian

aurinkosähköjärjestelmät ovat korkealaatuisia takuutuotteita koko elinkaarensa ajan. Olemme asentaneet eri puolella Suomea yhteensä jo yli 160 000 aurinkopaneelia. Vaadimme paneeleilta huippuhyvää tehokkuutta ja laatua.

Me pysymme asiakkaiden tukena myös tästä eteenpäin. Haluamme myös hyvittää viivästyksen tuomat haitat. **Asiakaspauksemme mukaisesti** hyvitämme asiakkaalle saamatta jääneet aurinkosähkön myymisestä koituvat tuotot, jos toimitus viivästyy sovitusta. Teemme hyvityksen automaattisesti loppulaskun yhteydessä.

Jos aurinkosähköjärjestelmän hankinta on ajankohtainen, on hyvä olla liikkeellä ajoissa. Tällä hetkellä uudet toimitukset ajoittuvat keväälle 2023.

Tutustu paneeleihin ja laske tarjous Oman energian kaupassa.

Alkuun pääset tästä.

Oman Energian kauppa

Tekemisen meininkiä Olympiapäivässä

Kuvat: Suomen Olympiakomitea / Roni Lukkarinen

Koko perheen iloista Olympiapäivää vietettiin olympialaisten 70-vuotisjuhlan kunniaksi Helsingin Olympiastadionilla heinäkuussa. Myös Lumme Energia oli Olympiakomitean yhteistyökumppanina mukana tuomassa hyvinvointia ja energiaa päivään sekä kannustamassa ihmisiä liikkumaan olympiahengen mukaisesti. Tapahtumapisteellä oli tarjolla monenlaista mukavaa tekemistä tempuradalla kisailusta **Sami ”Musti” Jauhojärven** ja HJK:n pelaajien tapaamisiin.

Lumme Energian tuoteseloste

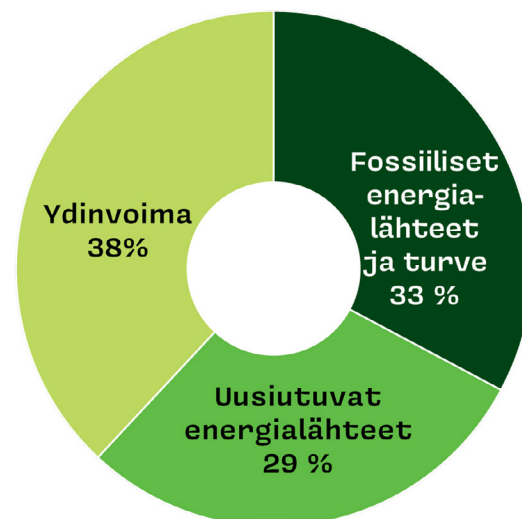
Sähkön tuoteseloste kertoo asiakkaidemme ostaman sähkön alkuperän ja tuotantotavan sekä sen aiheuttamat ympäristövaikutukset. Tuoteseloste perustuu lakiin sähkön alkuperän varmentamisesta ja ilmoittamisesta, ja noudattaa Energiaviraston antamia ohjeita.

Jaottelussa energialähteet jaetaan kolmeen osaan: fossiiliset energialähteet ja turve, ydinvoima sekä uusiutuvat energialähteet.

Viime vuoteen verrattuna uusiutuvien energialähteiden osuus kasvoi 27 %:sta 29 %:iin.

Myydyn sähkön energialähteet 2021 yhteensä 3 914 GWh

Vuonna 2021 myymämme sähkön CO₂-ominaispäästö eli hiilidioksidipäästön määrän suhde sähkön myyntiin oli 185 g/kWh ja sähkön tuotannossa syntyneen käytetyn ydinpolttoaineen määrä suhteessa myydyn sähkön kokonaismäärään oli 1,09 mg/kWh.

Uusiutuvista energialähteistä 64 % myytiin ympäristöystävällisenä sähköä. Vesisähkö, Puusähkö, Tuulisähkö ja Sähköpaketti -tuotteet ovat alkuperätakuilla varmennettua sähköä. Lisäksi Puusähkö-sopimuksella on Ekoenergia-merkintä.

Yritysten kiinnostus aurinkosähköön kasvaa vauhdilla

Solarigo rakentaa ja Lumme Energia toimittaa aurinkosähköä Suomessa

Energiajohtaja-palvelu on Lumme Energian yritysasiakkailla suunnattu kokonaisvaltainen asiantuntijapalvelu, jossa kumppaneina toimii joukko valtakunnan huippuasiantuntijoita. Kotimainen Solarigo on erikoistunut suurten yritysten aurinkosähköjärjestelmiin. Lumme Energia puolestaan rakentaa pienempien yritysten aurinkosähköjärjestelmiä. Aurinkosähkön osuus sähkömarkkinalla ja erilaiset aurinkosähköratkaisut ovat nyt ennennäkemättömässä nousukiidossa.

Solarigo on Suomen johtava aurinkosähköasiantuntija. Yritys on rakentanut yli 170 aurinkosähkövoimalaa Suomeen, ja niistä suurin on kuuden megawatin tehoinen voimala Atrian tehtaalla Nurmossa. Solarigo tarjoaa myös PPA-mallilla toteutettuja ratkaisuja, joissa yritys maksaa vain aurinkovoimalan tuottamasta sähköstä ilman omaa investointia voimalaan.

Solarigo rakentaa myös suuria aurinkosähköpuistoja. Sulkavalle on valmistumassa 5 megawatin ja Kalajoelle 13 megawatin aurinkosähköpuistot, joista jälkimmäinen on osa aurinkoa ja tuulta hyödyntävää hybridipuistoa.

– Lumme Energian ja Solarigon yh-

teistyömallissa Lumme Energian keskeinen rooli on sähkötaseen hallinta. Meidän tehtävämme on varmistaa, että Solarigon tuottama aurinkosähkö pääsee markkinoille ja Lumme Energian asiakkaiden käytettäväksi, kertoo Lumme Energian myyntijohtaja Jani Pääkkönen.

Aurinkosähkö kuuluu energiahallintapakettiin

Aurinkosähkö on keskeinen osa Lumme Energian suurtyritysasiakkaille suuntaamaa Energiajohtaja-palvelua. Lumme Energia on tehnyt yhteistyötä Solarigon kanssa vuodesta 2019 lähtien. Solarigo on Lumme Energian tytäryhtiö.

Solarigo Systems Oy – vastuullisia energiaratkaisuja vaivattomasti ja kustannustehokkaasti

- Solarigo rakentaa aurinkovoimaloita yrityksille ja yhteisöille ja tarjoaa niistä uusiutuvaa kotimaista aurinkosähköä. Solarigo tarjoaa aurinkovoimaloita myös palveluina ilman yrityksen omaa investointia. Lisäksi Solarigo tarjoaa aurinkovoimaloiden huolto- ja ylläpitopalvelut.
- Suomen luotetuin aurinkovoimalatoimittaja: 120 000 asennettua aurinkopaneelia, 40 000 kilowattia rakennettua tuotantokapasiteettia ja 180 kotimaista aurinkovoimalaa yrityksille.
- Perustettu 2015, pääomistaja Lumme Energia vuodesta 2019 lähtien.
- Liikevaihto 7,7 miljoonaa euroa vuonna 2021.
- Työllistää keskimäärin 30 henkilöä.
- Yrityksellä on ISO 9001 -sertifikaatti ja suomalaiselle työlle myönnetty Avainlippu-tunnus.

Miten aurinkovoima voisi edistää sinun yrityksesi omavaraisuutta ja vastuullisuustavoitteita?

Ota yhteyttä, niin jutellaan lisää!

– Yhdessä Lumme Energian kanssa pystymme tarjoamaan yrityksille paitsi aurinkosähköt ratkaisuja, myös energianhallinnan kokonaispaketteja. Yritys saa omiin tarpeisiinsa ja vaatimuksiinsa sopivat palvelut ja tuotteet yhdeltä luukulta. On arvokasta, kun yrityksen ei tarvitse sitoa omia resurssejaan energia-asioiden hoitamiseen, avaa Solarigon myyntijohtaja **Olli-Pekka Purhonen**.

Yhteistyössä varmistuu koko toimitusketju

Yhteistyö on poikanut paljon hyviä kokemuksia. Esimerkiksi Isku Invest Oy:n toimitiloihin Lahteen ja Seepsula Oy:n kiviainestehaalle Vantaalle on vastikään toteutettu asiakasyritysten käyttöön isot aurinkosähköpuistot.

– Solarigo hallitsee koko aurinkosähkön toimitusketjun todella hyvin. Erinomaista palautetta on saatu projektinhallinnasta, aikataulujen pitävyydestä ja työn laadusta. Kun voimalat on toteutettu hyvin, Lumme Energian on helppo ottaa haltuun voimaloissa tuotetun aurinkosähkön myynti ja markkinointi, Pääkkönen kiittelee.

Vastuullisuusteko, joka säästää rahaa

Aurinkosähkön avulla yritykset pyrkivät lisäämään energiaomavaraisuuttaan ja säästämään energiakustannuksissa. Purhonen kertoo, että suuri osa yrityksistä näkee satsauksen aurinkovoimaan myös merkittävänä vastuullisuustekona, jota voi hyödyntää yrityksen brändäyksessä.

– Aurinkosähköä voi tällä hetkellä hankkia energiamaksujen osalta jopa puolet edullisemmin kuin ostettuna sähkömarkkinoilta. Aurinkosähkön avulla niin yritykset kuin myös kaupungit ja kunnat voivat edistää hiilineutraaliustavoitteitaan.

Suomessa on paljon aurinkovoimapotentialia

Tulevaisuudessa aurinkovoimaloiden merkitys energiantuotantolaitoksina kasvaa. EU valmistelee lakialoitetta, jonka mukaan aurinkopaneelit tulevat kiinteistöissä pakollisiksi. Esimerkiksi Saksassa tullaan lähiaikoina asentamaan vuosittain 200 miljoonaa aurinkopaneelia.

– Suomessa aurinkosähköä saa-

daan keväästä syksyyn, ja voimaloiden tehotuotto on samaa tasoa kuin Pohjois-Saksassa. Meillä on myös valtavasti käyttämätöntä aurinkovoimapotentialia, Purhonen ja Pääkkönen kertovat.

Yritykset ja yhteisöt voivat hakea aurinkosähköhankkeisiin tukirahoitusta esimerkiksi Suomen valtiolta, Euroopan Unionilta ja Business Finlandilta.

– Nyt on siis erinomainen hetki yrityksissä herätä tähän asiaan. Ottamalla yhteyttä Lumme Energiaan tai Solarigoon, yritys voi saada maksuttoman selvityksen aurinkosähkön tuotantopotentiaalista. Solarigo auttaa tarvittaessa myös energiatukihakemusten laatimisessa. Asiantuntijan avulla aurinkosähköhanke lähtee heti oikeille raiteille, Pääkkönen ja Purhonen kannustavat.

5 HELPPOA energiansäästövinkkiä yrityksille

Edessä on sähkökäyttäjille poikkeuksellinen talvi. Vaikka Suomessa varmasti riittää sähköä kaikille, ja markkinat palaavat vielä kohtuulliselle hintatasolle, energian säästäminen kannattaa aina. Yrityksillä on hyvä mahdollisuus vähentää Suomen energiankulutusta – tässä teille matalan kynnyksen keinoja energiansäästöön kaiken kokoisissa yrityksissä ja toimitiloissa!

Varmista, että tyhjiin toimitiloihin ei jää valoja päälle, eikä lepotilassa olevia toimistolaitteita.

1 Lämpötila kohdalleen

Toimitilojen lämpötilalla on valtava merkitys energiankulutukseen. Yhden lämpöasteen pudottaminen lämmityksessä säästää kustannuksia viisi prosenttia.

Kiinnitä huomiota siihen, mitä tiloja lämmitätte ja milloin. Jos tila on vain harvoin käytössä, pidä siellä matalampi lämpötila.

Varmista myös, että kiinteistön lämpötilan mittaaminen ja ohjaaminen ovat kunnossa. Automaatio auttaa optimoimaan tilojen lämmitystä todellisen tarpeen mukaan.

2 Ilmanvaihto ruotuun

Luota koneelliseen ilmanvaihtoon sen sijaan, että tuulettaisit ikkunoita avaamalla. Varmista, että ilmanvaihto toimii oikeissa tiloissa riittävällä teholla.

3 Valaistus oikealle hetkelle

Tämän opit luultavasti jo lapsena: kun poistut viimeisenä huoneesta, sammuta valot. Varmista, että tyhjiin toimitiloihin ei jää valoja päälle.

Jos valaisimia ei vielä ole vaihdettu energiatehokkaisiin ledeihin, tee se nyt. Valaisimien kuntokin on hyvä tarkistaa säännöllisesti.

4 Toimistolaitteet kiinni yöksi

Erityisesti elektroniikka on lepotilassa petollinen energiasyöppö. Varmista, että kaikki sammuttavat laitteensa työpäivän jälkeen.

Kannattaa käydä läpi toimistolaitteet ja varmistaa, ettei siellä suotta puksuta energiasyöppöjä jääkaappeja ja tulostimia. Päivittä tarvittaessa laitteet uusiin ja energiatehokkaisiin.

5 Veden kulutus kuriin

Suihkuhetket on hyvä pitää lyhyinä ja tehokkaina myös työpaikalla.

Peskää vain täysiä pesu- tai tiskikoneellisia, sekä suosikaa nykyaikaisia laitteita, jotka kuluttavat vettä ja sähköä vähemmän.

Esimerkiksi vessanpöntöt ja hanat on hyvä huoltaa heti, jos ne tiputtavat tai vuotavat. Ei vettä turhaan viemäriin!

Entä seuraavaksi?

Jos yrityksesi on mahdollista investoida aurinkosähköön, se on erittäin kannattava ja nopeasti itsensä takaisin maksava hankinta. Samoin ilmalämpöpumput ovat energiatehokkaita pelejä niin kiinteistöjen lämmitykseen kuin viilennykseen.

Muista kuitenkin aina ensin selvittää yrityksesi energiankulutuksen nykytila. Etsi ensin kehityskohteet ja vasta sen jälkeen päättää, mihin investoit. Ei se lämpöpumppu paljon lämmitä, jos ikkunoista vetää!

Nykytilan selvittämisessä ja energiatehokkuuden parantamisessa ammattilaisista on sinulle suuri apu. Asiantuntijat auttavat optimoimaan kustannuksia ja vinkkaavat, kun on oikea hetki investoida – onko esimerkiksi aika jo kypsä aurinkoenergian varastoiselle? Miten päästä alkuun kysyntäjouston hyödyntämisessä?

Energiatehokkuus ja ympäristöystävällisyys ovat osa kilpailukykyänne, joten ansaitsette asiantuntevaa tukea niiden hoitamiseen.

Synergiasähkö helpottaa PK-yritysten riskienhallintaa

Lumme Energian uusi Synergiasähkö on PK-yrittäjille tarkoitettu palvelu, joka tuo turvaa ja jatkuvuutta energia-asioihin epävarmoinakin aikoina. Aluksi Synergiasähkö-tuotetta tarjotaan vain Suomen Yrittäjien jäsenille, mutta myöhemmin se tulee kaikkien yrittäjien saataville.

Synergiasähkö on uudenlainen sähkösopimus, jonka avulla yritykset pääsevät mukaan sähkön hankinnan hajautettuun riskienhallintaan. Synergiasähkössä PK-yritykset muodostavat yhdessä yhden, yhtenäisen sähkönhankintakokonaisuuden eli sähkönhankintasalkun, josta Lumme Energian asiantuntijat pitävät huolta.

– Synergiasähkössä useiden pienten yrittäjien sähkönkäyttö voidaan poolata yhdeksi isoksi joukoksi, jolloin sitä voidaan käsitellä sähkömarkkinoilla kuin yhtä isoa, itsenäistä sähkönkäyttäjää. Tällöin voidaan tehdä pitkäjänteistä ja hajautettua energianhankintaa, jolla saavutetaan vakaa energianhinta tulevaisuudessa hallinnollisesti kustannustehokkaasti, kuvailee Lumme Energian avainasiakas- ja kehityspäällikkö **Juha Parviainen**.

Varmuutta tulevaisuuden sähkön hintaan

Synergiasähkö-asiakkaille tehdään tulevaisuuteen sijoittuvia hinnankiinnityksiä sähkömarkkinoilta. Sähköä siis ikään kuin varataan asiakkaille tiettyyn hintaan jopa kolmen vuoden päähän.

Synergiasähkön hinta ei välttämättä ole koko ajan markkinoiden edullisinta, mutta se on kilpailukykyistä ja ennustettavaa.

– Seuraamme sähkömarkkinoita asiakkaan puolesta, ja ostimme pientä

eriä järkevän hintaista sähköä heidän käyttöönsä pikkuhiljaa. Näin Synergiasähkö-asiakkaiden sähkön hinta ei pääse tulevaisuudessa yllättäen nousemaan korkeaksi, Parviainen selventää.

Anna asiantuntijan hoitaa sähköasiasi

Synergiasähkön tavoite on tarjota yrittäjille asiantuntija-apua sähköasioiden hoitamiseen ja vapauttaa yrittäjien resursseja ydinliiketoiminnan pyörittämiseen. Palveluun kuuluu salkunhoidon lisäksi säännöllinen energiamarkkinakatsaus ja -raportti.

– Toistaiseksi voimassa oleva tuote mahdollistaa pitkäjänteisen yhteistyön asiakkaiden kanssa kauas tulevaisuuteen. Asiakas voi liittyä mukaan, vaikka yrityksellä olisi voimassa oleva määräaikainen sähkösopimus. Sen päätyttyä asiakasta odottaa Synergiasähkösopimus valmiiksi kiinnitetyllä hinnalla, Parviainen lupaa.

Synergiasähkö-tuote on aluksi tarkoitettu Suomen Yrittäjiin kuuluville yrityksille, joiden sähkönkulutus on vuositasolla noin 20 000–500 000 kWh.

– Myöhemmin voimme ottaa mukaan myös muita yrittäjiä. Mitä enemmän Synergiasähkössä on mukana yrityksiä, sitä isommalla volyymilla energiamarkkinoilla on mahdollista toimia, Parviainen huomauttaa.

SYNERGIASÄHKÖ-tuote on tarkoitettu yrityksille, joiden sähkönkulutus on vuositasolla noin 20 000–500 000 kWh. Synergiasähkö-asiakkaaksi pääsee kuitenkin kuka tahansa y-tunnuksellinen Suomen Yrittäjiin kuuluva yrittäjä, vaikka sähkönkulutus olisi hyvin pientä.

YRITTÄJÄ!

Seuraa ilmoittelua Lumme Energian kanavissa ja liity mukaan Synergiasähkö-yhteisöön ensimmäisten joukossa loppuvuoden aikana.

Ledeistä tuli arkea

Teksti: Matti Tuovinen Kuvat: LedeStore, Valotehdas ja Jukka Leino

Led-lamput säästävät reippaasti sähköä ja sopivat jo lähes kaikkiin mahdollisiin valaisutarpeisiin.

Takavuosina saunan valaisimien ei kannattanut ruuvata led-lamppuja, koska ne pokahtivat rikki kuumassa ja kosteassa. Tuotekehityksen ansiosta pulma on sittemmin ratkaistu. Saunaan ja kylpytiloihin on tarjolla jo laaja valikoima erilaisia led-tuotteita. Muutenkin ledien kehitys on ollut huimaa. Nykyledit tuottavat valoa moninkertaisesti vanhoihin verrattuna, joten nyt ledeillä valaisee huoneiden ohella vaikka pihan – ledit eivät säikähdä enää pakkastakaan. Värilämpötilojen skaala on leveä, ja sisustukseen voi loihdittaa jännittäviä tunnelmia led-lampun sisään rakennetun tekniikan avulla. Kehittyneimmät mallit hyödyntävät kodin langatonta verkkoa, ja niitä ohjataan kaukosäätimellä tai älylaitteella.

Energiapihi led

Energiansäästöön näkökulmasta uudet ledit ovat yhtä lailla mainioita, etenkin sähkön hinnan koko ajan kohotessa. Ledit kuluttavat sähköä pyöreästi viisi kertaa vähemmän kuin vanhat lampputyypit. Tämä tarkoittaa vähintään sadan euron säästöä tavallisen perheasunnon vuotuisessa sähkölaskussa – toki kohteesta ja käyttötottumuksista riippuen.

Säästöä kertyy siitäkin, että led-lampujen elinkaari on reilusti vanhoja lamppuja pidempi. Kun hehkulampan käyttöiäksi laskettiin keskimäärin 1 000 tuntia ja energiansäästölampun käyttöiäksi 10 000 tuntia, led-lamppu toimii jopa 100 000 tuntia!

Epäsuora valaistus lisää turvallisuutta etenkin yöaikaan.

Sisustajan led

Designissakin on astuttu pitkä askel eteenpäin. Koska ledeistä voidaan valmistaa hyvin pienikokoisia valonlähteitä, niillä on mahdollista toteuttaa uudenlaisia valaisuratkaisuja.

Miltä kuulostaisi esimerkiksi minimalistinen jalkalamppu, jossa on jalka ja varsi mutta ei lainkaan valaisinosaa eikä varjostinta? Tai siltä se näyttää. Tosiasiassa ledit on piilotettu valaisimen putkimaiseen varsiosaan. Kun valaisimen kääntää niin, että ledit osoittavat kohti seinää, valaisin tarjoaa rauhallisen epäsuoraa valoa seinän heijastamana.

Led-valonauhoja taas on helppo piilottaa kalusteisiin, ja kuumaa kestävillä nauhoilla toteuttaa näyttävän valaisun saunaankin helposti. Tai miksipä et asen-

taisi led-nauhaa sekä piiloon vuoteen reunan alle että portaikkoon ja kytkisi niitä liiketunnistimen taakse? Tuloksena on luksusta, jonka huomaat, kun nouset jalkeille yöpimeällä – ei enää hapuilua valokatkaisimelle.

Kylpyhuoneen tuoreimpia led-ideoita ovat esimerkiksi peilit, joissa valaisin kätkeytyy peilin taakse. Tai värillistä valoa antava suihkupää: sinistä kylmälle, punaista kuumalle vedelle!

Jopa tunnelmalliset kynttilät toimivat jo ledein, kauko-ohjaimella, paloturvallisesti, sisäilmaystävällisesti. Yhteistä niille on aidon näköinen, lepattava liekki (siis lepattava led) ja paristokäyttöisyys.

Huomisen led

Ledien tulevaisuuskin on valoisa, uskoo

Valaisimessa ei enää tarvita varjostinta.

Valaistu peili tuo kylpyhuoneeseen uudenlaista, pehmeää valoa.

Suomen Valoteknillisen Seuran toimitusjohtaja **Heikki Härkönen**. Näin jo siksi, että vuonna 2023 voimaan astuvat EU-säädökset lopettavat portaattain muiden lampputyypin tuotannon ja kaupan.

Lisäksi ledejä kehitetään yhä. Esimerkiksi oledejä, televisioruutujen pinnoista tuttuja orgaanisia ledejä, muokataan yhä tehokkaammiksi. Niiden suurimmat pulmat ovat toistaiseksi samat kuin "tavallisilla" ledeillä 20 vuotta sitten: heikko valovoima ja kallis hinta. Härkönen visioi, että jatkossa oledeillä ehkä toteutetaan tilavalaisuksia valopaneelein, jotka integroidaan seiniin tai kattoon.

Toinen kiintoisa tutkimuslinja ovat laseriin perustuvat valonlähteet.

Härkönen nostaa esille myös ihmiskeskeisen valaistuksen. Se tarkoittaa

esimerkiksi, että pimeällä vuodenpuolikkaalla valaistus laitetaan tekoälyn avulla toistamaan luonnonvalon vuorokautista kiertoa. Tämä voisi pitää ihmisen talvella yhtä pirteänä ja toimeliaana kuin kesällä.

– Aamulla päivänvalon intensiteetti kasvaa ja spektrissä on paljon sinistä. Se herättää ihmisen ja virittää sisäisen kellomme – kirkasvalolamput toimivat juuri näin. Päivän mittaan valon väri muuttuu, mikä jälleen vaikuttaa ihmiseen. Illalla valon määrä vähenee, spektri siirtyy punaiseen päin, ihminen alkaa virittäytyä yöhön. Valolla voisi siis vaikuttaa itseensä, Härkönen sanoo.

Ledit kuluttavat sähköä viisi kertaa vähemmän kuin vanhat lampputyypit

NÄIN VALITSET OIKEIN

Valoteho: Vanhaa 40 watin hehkulamppua vastaa 470 luumenin led, 60 watin hehkulamppua 800 luumenin led, 75 watin hehkulamppua 1 050 luumenin led ja 100 watin hehkulamppua 1 520 luumenin led.

Värilämpötila: Vanhat hehkulamput olivat lämpimän valkeita, noin 2 700 kelviniä. Päivänvalon värilämpötila ylittää 5 000 kelviniä. Ledeistä löytyy sävyjä lämpimän valkoisesta kylmään valkoiseen asti.

Käyttökohde: Useimmat led-lamput toimivat sisällä ja ulkona, mutta kuumuutta ne sietävät huonosti. Siksi saunatiloihin tulee valita tähän käyttöön tarkoitettuja ledejä. Muista myös ledien älyominaisuudet.

Näin sähkön hinta vaikuttaa sähkölaskun suuruuteen

Poikkeuksellisen sähkömarkkinatilanteen vuoksi asiakkaiden sopimushinnoissa on nyt isoja eroja. Hinnat vaihtelevat sen mukaan, milloin määräaikainen sopimus on tehty, onko sopimus toistaiseksi voimassaoleva vai seuraako sähkön hinta sähköpörssin tuntihintoja. Tämänhetkiset ja tulevaisuudelle ennustetut hinnat ovat historiallisen korkeat, mikä ikävällä tavalla tulee koettamaan monen kodin ja yrityksen taloutta.

Alla on muutama esimerkki siitä, mikä on sähkölaskun suuruus kuukaudessa erilaisilla vuosikulutusmäärillä (kWh) ja sähkön kiinteillä hinnoilla laskettuna. Määräaikainen, 1.12.2022 voimaantuleva arvonnäkövero on 10 %. Huomioithan, että arvonnäköveron osuus kevenee tuolloin 24 %:sta 10 %:iin kaikissa sopimuksissa.

Summat eivät sisällä verkkoyhtiön veloittamia sähkönsiirtomaksuja.

Omat sopimustiedot sähkölaskulla ja OmaLumme-palvelussa

Oman sopimuksen voimassaolo ja hinnat on helppo tarkistaa sähkölaskusta tai OmaLumme-palvelusta. Palvelussa voi myös seurata omaa sähkönkulutusta jopa tuntitasolla ja näin esimerkiksi ennustaa tulevan sähkölaskun suuruutta. Kun näet, miten sähkönkulutuksesi painottuu ja millaisia säästöjä tai kulutuspiikkejä erilaisista käyttötottumuksista seuraa, opit sähkönkäytöstäsi enemmän ja energiansäästö sujuu entistä helpommin.

Pienillä konsteilla voit vaikuttaa sähkölaskuun

- Laske huonelämpötilaa. Yksi aste pienentää energiankulutusta 5 prosentilla ja kaksi astetta 10 prosentilla.
- Mitoita kylpyhuoneen lattialämmityksen rakenteiden kuivana pysymiseksi, tingi mukavuudesta.
- Jos huoneisto on tyhjä, säädä lämmöt alemmaksi.
- Lyhennä suihkuaikaa.
- Säädä lämminvesivaraajan termostaatti 55 asteeseen, se riittää.
- Lämmitä sähkösauna vain tarpeen mukaan.
- Valitse valaistukseen led-lamppuja.
- Rajoita auton talvilämmitystä ajastimella.
- Luovu mukavuuslämmityksistä ja muusta ei-välttämättömästä sähkönkäytöstä.

Lisää energiansäästövinkkejä täällä >>

ESIMERKKI

Sähkölaskun suuruus kuukaudessa eri hinnoilla ja kulutuksilla laskettuna (sis. alv 24 %)

Asumismuoto	Vuosikulutus kWh	Sähkölasku €/kk			
		Energian hinnalla 5 snt/kWh	Energian hinnalla 10 snt/kWh	Energian hinnalla 20 snt/kWh	Energian hinnalla 30 snt/kWh
Kerrostalo	2000	8 €/kk	17 €/kk	33 €/kk	50 €/kk
Rivitalo	5000	21 €/kk	42 €/kk	83 €/kk	125 €/kk
Omakotitalo	10 000	42 €/kk	83 €/kk	167 €/kk	250 €/kk
Omakotitalo, sähkölämmitys	20 000	83 €/kk	167 €/kk	333 €/kk	500 €/kk
		Lisäksi kiinteä kuukausimaksu, esim. 5,49 €/kk			

Summat eivät sisällä siirtomaksuja. Kuukausittaiset summat ovat suuntaa-antavia, sillä kuukausittainen sähkölasku vaihtelee eri kuukausien toteutuneen sähkönkulutuksen mukaan. Talvikuukausina sähköä kuluu kesäkuukausia enemmän.

ONKO SINULLA PÖRSSISÄHKÖ?

Pörssisähkö seuraa markkinahintoja tunneittain. Voit vaikuttaa sähkölaskun suuruuteen seuraamalla hintoja Fingridin Tuntihinta-mobiilisovelluksella ja käyttämällä sähköä vuorokauden edullisimpina tunteina kalliiden tuntien sijasta.

Aikanaan, kun poikkeava tilanne helpottuu ja sähkön hinta kääntyy laskuun, myös sähkölasku seuraa pörssisähkön kehitystä joustavasti.

Olemme kehittämässä myös OmaLumme-palveluamme entistä paremmaksi sähkön energiatehokkaan käytön opastajaksi – pysythän kuulolla!

SÄHKÖPULA – pitääkö siihen varautua?

Uutisointi sähköpulasta voi nyt mietityttää ja tuntua uhkaavaltakin. Tilanne on kuitenkin epätodennäköinen ja vaikka toteutuisikin, asiaan on varauduttu perusteellisesti sähkönjakelussa. Toki siihen on hyvä varautua myös kotona.

Jos sähkön kulutus alkaa lähestyä saatavissa olevan sähkön määrää, käynnistyvät ensi vaiheessa monet varavoimailaitokset täyttämään kysyntää. Sähköpula syntyy, jos sähkön tuotanto ja tuonti eivät riitä kysyntää täyttämään. Silloin kyseessä on valtakunnallinen häiriötilanne. Sitä hallinnoi kantaverkkoyhtiö Fingrid, joka myös ohjeistaa verkkoyhtiöitä toteuttamaan paikallisia sähkökatkoja. Kuluttajiin kohdistuvat sähkökatkot ovat viimeisimpiä toimenpiteitä, joita sähköpulassa tehdään.

Sähkön rajoittaminen kohdistuisi tunneille, jolloin kulutusta on eniten

Sähköpulan aikana sähköverkosta on kytkettävä osa kulutuksesta irti. Suunnitelmien mukaan sähkökatkoja kierrätetään noin kahden tunnin mittaisina, kunnes sähköpulatilanne on päättynyt. Sähkön tarve on normaalioloissa suurimmillaan arkipäivisin aamun tunteina, jolloin yhteiskunta alkaa toimia. Jokainen voi omalla toiminnallaan ehkäistä sähköpulan syntymistä vähentämällä sähkönkäyttöä omissa arjessaan. Sähköpulatilanteessa kulutusta rajoitettaisiin juuri niiden

tuntien aikana, jolloin sähköntuotanto ja -tuonti eivät riitä kattamaan sähkönkulutusta. Katkot eivät kuitenkaan koskisi terveydelle ja turvallisuudelle tärkeitä kohteita, esim. sairaaloita, terveyskeskuksia tai pelastuslaitoksia.

Miten saan tiedon mahdollisesta sähköpulasta?

Fingrid huolehtii sähkön tehotasapainosta, verkon toiminnasta ja tiedottamisesta verkkoyhtiöille. Kuluttajat saavat tiedon tilanteesta verkkoyhtiöltä niiden nettisivuilta, tekstiviesteinä tai median välityksellä. Sekä Fingrid että verkkoyhtiöt ovat varautuneet tilanteisiin hyvin.

Tutustu aiheeseen Fingridin sivuilla

Miten voin varautua kotona?

Kotitalouksissa kahden tunnin sähkökatkon aikana pakasteet eivät vielä ehdi sulaa, mutta jos sähkökatko osuu pimeään vuorokaudenaikaan, on hyvä varata kotiin etukäteen vaikkapa patterilamppuja.

Perusohjeita sähkökatkoihin varautumiseen ovat:

- Pidä kotona varalla pullovetä tai juotavaksi valmista mehua, ja pieni varasto hyvin säilyviä ruokia.
- Huolehdi, että kotoa löytyy ainakin yksi paristoilla toimiva valaisin ja varapattereita.
- Varaa kotiin myös kynttilöitä ja tulitikkuja.
- Jos sinulla on takka, varaa polttopuita talven varalle hyvissä ajoin.
- Varaa kotiin pattereilla toimiva radio.
- Pidä puhelimet ja muut tietotekniset laitteet ladattuina. Hanki myös varavirtalähteitä.
- Pidä huolta, että jakeluverkko-yhtiöllä on voimassa oleva puhelinnumerosi, jotta häiriötilanteiden viestit tavoittavat sinut.
- Pysy rauhallisena. Tilanne on sähköyhtiöiden ammattilaisten hallinnassa ja sähköt palautuvat takaisin katkon jälkeen.

Hävikkiä vastaan, vaiivattomuuden puolesta

Teksti: Sirpa Sutinen Kuva: Feelia

Viime vuosien poikkeusolot toivat monen arkeen uusia piirteitä. Nyt ruoka tulee kotiin laatikossa – raaka-aineina tai lämmitystä vaille valmiina.

Kun etätöistä tuli uusi normaali ja ihmisiä kannustettiin pysymään kotosalla, opittiin tilaamaan ruokaa verkon kautta. Kotiin kuljettavien elintarvikkeiden sekä raaka-aineina tai valmiina tulevan ruuan tuottajien ja toimittajien kenttä on

viime vuosina suorastaan räjähtänyt kasvuun. Mutta silti meistä monelle palvelut eivät vielä ole tuttuja.

Kotiin tuodussa ruokaboksissa ravinnon rinnalle voi olla pakattu muitakin arvoja. Kun ruoka kulkee muiden kuljetusten mukana kotiovelle, ei itse tarvitse ajaa kauppaan. Asiakkaalle se on

vaivatonta ja ympäristölle ystävällistä.

Kotona tilatessaan ei tule tehtyä heräteostoksia ainakaan samalla tavalla kuin kaupassa työpäivän jälkeen nälkäisenä ostoskorja täyttäessään. Heräteostokset voivat tehdä merkittävän lisän loppusummaan kassalla. Ajattelematon ostos voi myös päätyä ruokahävikkiin.

Toki ruuan kuljetuksella on hintansa, mutta oman auton polttoainekin maksaa. Moni ruokapaketin toimittaja tarjoaa kyydin kaupan päälle, jos ostoksen loppusumma ylittää tietyn rajan.

<

Feelia Ruokakaupan ateriat toimitetaan kotiin. Ne on pakattu tyhjiöpusseihin, jotka avaamattomina säilyvät jääkaapissa vielä pitkään. Kotiin kuljetettu ruoka on kuumennusta vaille valmis.

Ruoka kimppakyydillä kotiin

Tutuilla kauppaketjuilla on omat kotiin-kuljetuspalvelunsa, joskin usein vain kaupunkialueilla. Verkosta etukäteen tilatun ostoslaatikon voi myös hakea itse kaupan luovutuspiisteestä. Ostosten tilaaminen on tuonut kauppoihin uuden ryhmän työntekijöitä. Keräilijät kulkevat ostoskärriensä kanssa täyttämässä asiakkaille lähteviä tilauksia. Asiakkaan näkökulmasta säästyy aikaa, ja harkituista ostoksista kiittää kukkarokin.

Verkossa kauppaketjujen tuotteilla on samat hinnat kuin marketin hyllyillä. Keräilystä peritään pieni maksu, ja kuljetuksen hinta vaihtelee muun muassa toimituksen ajankohdasta riippuen. Verkkokaupat suunnittelevat reittinsä tehokkaasti polttoaineen kulutuksen, siis myös ympäristön ja päästöt, huomioiden. Yhden kuljettajan reitillä kulkevat monen ostokset, usein jopa sähköautolla.

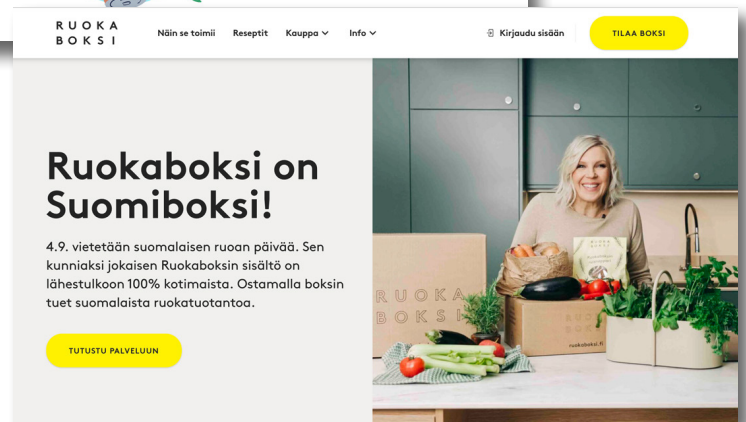
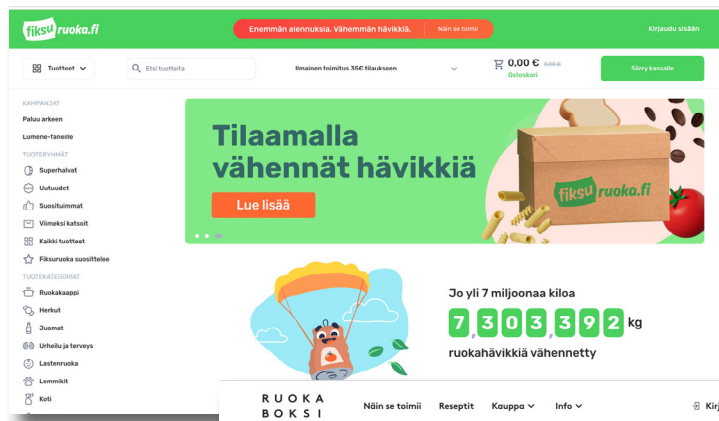
Poistoeriä edullisesti verkosta

Pienemmät verkkokaupat voivat kilpailla paikallisesti nopealla toimituksella tai valtakunnallisesti hinnalla. Edullisilla hinnoilla ja vastuullisilla valinnoilla houkuttelevat muun muassa verkkokaupat Fiksuruoka ja Matsmart, joiden toiminta perustuu ruokahävikin vähentämiseen. Ne myyvät esimerkiksi elintarvikkeiden poistoeriä reiluilla alennuksilla. Asiakkaalle se merkitsee edullista ja ekologista tapaa ostaa tuotteita.

Ruokahävikin vähentäminen elintarvikkeiden toimitusketjussa on arvo sinänsä. Näiden verkkokauppojen valikoimassa tuotteen parasta ennen -päiväys voi olla lähellä, mutta hinta on sen mukainen. Paketin voi tilata lähimpään noutopisteeseen tai suoraan kotiovelle.

Raaka-aineet ja reseptit viikoksi

Verkkokauppa Ruokaboksi on puolestaan kehittänyt toimintaidean, joka helpottaa

arkiviikon kiireitä vielä askelen enemmän. Maanantaisin kotiin kuljetettu ruokaboksi sisältää arkiviikon iltaruokien raaka-aineet resepteineen. Valmiiksi mietittyjen aterioiden ja mitoitettujen raaka-aineiden äärellä kotikeittiöön jää vain ruokien valmistus.

Ruokalaatikon voi monilta toimittajilta tilata paitsi kotiosoitteeseen myös mökille tai jopa läheisen kotiovelle, jos vain osoite osuu kyseisen kaupan toimitusalueelle. Ruoka suoraan kotiovelle on oiva ratkaisu liikuntarajoitteiselle, etätöitä tekeväälle, ilman kulkuneuvoa elävälle tai kenelle hyvänsä, joka ei syystä tai toisesta itse pääse tai ehdi kauppaan.

Lämmitystä vaille valmiit ateriat

Pisimmälle vietyä helpotusta arkeen tarjoaa Feelia Ruokakauppa, jonka erikoisuutena on lämmitystä vaille valmiiden kotiruokailausten toimittaminen koko Suomen alueella. Valmista ruokaa voi tilata kotiovelle myös haja-asutusalueella.

Verkkosivuillaan Feelia tarjoaa arki- ja juhlaruokia hernekeitosta riistakiusaukseen, merimiespadasta kaalilaatikoon tai ihan vain perunamuusin ja lihapullat. Ateriovaihtoehtoja on satakunta.

Feelian markkinointijohtaja **Milla**

Jokisaari kertoo, että konsepti on tällä hetkellä Suomessa ainoa laatuaan. Yritys aloitti toimintansa kolmisen vuotta sitten, juuri koronan astuessa arkeen.

– Tilajia on ympäri Suomen Lappia myöten, Jokisaari sanoo.

Feelian ruoka valmistetaan Pyhännällä, josta ateriat taittavat matkan tilaajalle kylmäkuljetuksena styroksilaitoksissa postin kyydissä muutaman päivän toimitusajalla. Toimitusajan voi valita tilatessaan. Kaupunkitaajamiin kuljetukset saapuvat lyhyemmällä toimitusajalla, mutta kuljetus kotiovelle onnistuu myös haja-asutusalueella.

Ruuan säilyvyyden takeena on valmistuksessa käytetty vakumointi ja autoklaavaus. Kypsennetty ruoka viilennetään nopeasti kylmällä vedellä noin 10-asteiseksi ja siirretään jääkaappilämpötilaan.

– Valmistuksessa ei käytetä säilöntäaineita, ja ruuat säilyvät jääkaapissa avaamattomina kuukausia. Avattuina ne säilyvät 2–5 vuorokautta, Jokisaari toteaa.

Kuumennusta vaille valmista ruokaa tilaavat Jokisaaren mukaan niin ikäihmiset kuin vastikään omilleen muuttaneet nuoret.

– Suurin osa on kuitenkin ruuhkavuosia eläviä perheitä. Usein myös sukulaiset tilaavat läheisilleen ikäihmisille toiselle paikkakunnalle.

Sivuilta löydät hyödyllistä tietoa ja tarinoita energiasta ja sähkönkäytöstä. Myös asiakaslehden artikkelit ovat tallessa täällä helppossa muodossa ja aina hyödynnettävissä. Käy nappaamassa myös parhaat energiansäästövinkeistä käyttöösi.

Pian on aika laittaa mökki talvitiloille – katso muistilista!

Muistathan tyhjentää vedet ja jääkaapin pakastelokeroon, säätää peruslämmön kohdilleen ja paljon muuta. Muistilistasta löydät tärkeimmät toimet.

Sopisiko mökille energiatehokas kuivanapitolämmitys?

Kuivanapitolämmityksessä mökkiä pidetään 3–5 astetta ulkoilmaa lämpimämpänä. Se riittää pitämään kosteuden ja homeen poissa rakenteista. Tutustu kuivanapitolämmitykseen tarkemmin Energiaa-sivuilta.

Illat pimenevät – näin valitset oikeanlaisen lampun

Ledien valikoima on monipuolinen, ja lampun valintaan vaikuttavat monenlaiset asiat. Tarkeempaa tietoa saat lampunvalintaohjeesta.

Paljonko valoa on tarpeeksi?

Onko kotona tarpeeksi valoa? Katso myös kodin eri tilojen valaistussuosituksukset Energiaa-sivuiltamme.

Säilö kesän maut talteen – tee omat viinietikat

Kokeile vaikka tätä: Chili-inkivääri-valkosipuliviinietikka

Pujota pulloon halkaistu kokonainen tai puolikas chilipaprika, inkivääripalasia ja kuorittuja valkosipulinkynsiä. Kuumenna valko- tai omenaviinietikka ja täytä pullo sillä.

Anna maustetun viinietikan tekeytyä huoneenlämmössä viikon verran välillä sekoitellen. Siivilöi vaikkapa kahvinsuodattimessa ja pullota viinietikka uudelleen. Sujauta koristeeksi muutama mausteaine. Käytä valko- tai omenaviinietikan tapaan salaattinkastikkeissa. Esimerkiksi vadelmaviinietikka sopii erityisen hyvin salaatteihin, joissa on grillattua halloumia ja hedelmiä tai marjoja.

Nämä ja paljon muuta löydät Energiaa-sivuiltamme

[Energiaa-sivustolle](#)

Montako Topi Töpseliä löysit lehdestä

Kerro meille ja anna samalla palautetta tästä lehdestä. Kaikkien 15.11. mennessä vastanneiden kesken arvomme 2 kpl 30 euron kirjalahjakorttia.

Vastaa tästä

Kiitokset kaikille viime lehden lukijakyselyyn vastanneille!

Viime lehden mielenkiintoisimmaksi artikkeliksi valittiin "Laita kahvihukka kahleisiin". Arvonnassa voittajat olivat: Irmeli K. Kivitaipaleelta ja Tapio Y. Alajärveltä.

Tämän lehden
artikkeleita voit
lukea myös
osoitteessa:
energiaa.lumme-
energia.fi

**ONNEA
VOITTAJILLE!**

SELVITÄ ANAGRAMMI

Anagrammin kirjaimista muodostuu ajankohtaan sopiva sana.

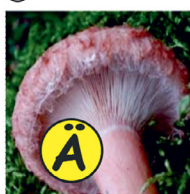
Lähetä oikea sana meille 15.11.2022 mennessä, niin osallistut tuotepalkinnon arvontaan.

Vastaa tästä

Edellisessä lehdessä olleen anagrammin oikea sana oli PUUTARHATONTTU. Arvoimme lahjakortin Suomalaiseen kirjakauppaan kaikkien ratkaisun lähettäneiden kesken. Voittaja oli tällä kertaa: Anu T. Mikkelistä.

Anagrammi	Kuva	
SIRPA	RAPSI	P
KIRKAS	SIRKKA	U
PA ERNO	NAPERO	U
JYTY PÄÄ	PYYTÄJÄ	T
NAKU ARI	UKRAINA	A
KALAKOLO	AALLOKKO	R
SAVITEOS	VESISOTA	H
RIVO OTUS	VUORISTO	A
LASITASSU	SAALISTUS	T
EN NARSKU	RAKENNUS	O
URHO KOKI	RUOHIKKO	N
URHEA VELI	VIHERALUE	T
LUMEPIIRAS	ILMAPESURI	T
ILTAA JULIA	LAUTAILIJA	U

©Jorma Kempainen 2022

NIUKKA =

RUKOUS =

SISARET =

RATTI UI =

SATANEN =

SYÖ HETI =

KALAKOTI =

POLTA KUU =

KIVA ARTO =

KADE JÄNIS =

BASKIKUORO =

TÖHKÄSAKKO =

LOPUT POTUT =

JOUHISMOKKI =

OmaLumme -asiointipalvelu 24/7

OmaLumme-palvelussa asioit juuri silloin kun haluat.
Kirjaudu osoitteessa **oma.lumme-energia.fi**
ja löydät helposti asiakkuutesi tärkeimmät tiedot!

OmaLumme

Sähkösopimukset • Sähkönkulutus • Laskut • Jatkotarjoukset ja
muuttoilmoitus • Yhteystietojesi päivitys • Valtuudet

Vastuullinen ja
aika vastustamaton.

Asiakaspalvelu
asiakaspalvelu@lumme-energia.fi

Sähkön myynti
lumme-energia.fi/sahkosopimus

Yritysmyynti
yritysmyynti@lumme-energia.fi

Aurinkosähkö ja sähköinen liikenne
tekninenmyynti@lumme-energia.fi

Puhelinpalvelu 0800 90110
avoinna 24/7

Puhelut 0800-alkuisiin palvelunumeroihin
ovat maksuttomia.

lumme-energia.fi
tiimi.lumme-energia.fi
energiaa.lumme-energia.fi
lumpeenlehti@lumme-energia.fi

